

stentklassen og andre lignende Klasser indenfor Statens Tjeneste ere alle Lønninger ens. Ja vel, for Assistentklassen ere Lønningerne ens, men saa er der en Klasse ovenover, hvori nogle naa op, langt fra alle. For Lærerne er der intet saadant Avancement. En meget lille Brøkdæl blandt Lærerne, paa Landet en overordentlig ringe Brøkdæl, naar til et Overlærerembede eller Inspektørembede, for det overvejende Fler-tal er der ikke mere end Lærerembederne. Nu vel, vil det saa ikke være en Spøge, at der findes bedre lønnede Embeder, findes nogle, som ere en hel Del bedre end det, den vedkommende har? Jeg tror, at disse bedre lønnede Lærerembeder altid have været en Spøge for dygtige Lærere og da ogsaa gennemgaaende ere blevne besatte med Mænd, som have vundet sig et Navn blandt deres Kolleger og ude i Befolkningen, og jeg ser ingen Grund til at forandre dette Forhold ved at tvære alle Embeder ud, saa det blev eet Fedt det hele. Navnlig burde det ikke være en Grund, at det synes — jeg antager, at det ikke er saa —, som om nogle Lærere ikke holde af, at de større Lærerembeder eksistere, fordi de ere misundelige over, at der findes Embeder, der ere bedre end det, de selv sidde i. Jeg mener, at det ogsaa for Lærerstanden er heldigt, at der er nogen Forskel paa Embederne. Det kan jo være et smukt Forhold og er mange Steder et meget smukt Forhold, hvor en Lærer har siddet hele sit Liv i det samme Skoledistrikt og naar at fejre sit 50-Aars Jubilæum, men ofte kan det ogsaa være til Gavn for Læreren, at han i en modnere Alder kan bryde op, komme under ny Forhold og faa en anden Arbejdsmark. Og det kan være til Gavn for Beboerne med, at de faa en saadan Lærer, eller paa andre Steder, at de slippe af med en Lærer.

Det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (Jensen-Knudstrup) omtalte Tilskuddene til de private Skoler og udtalte sig for Ønskeligheden eller Nødvendigheden af en Forhøjelse af disse. Ja, allerede ganske uanset det her behandlede Lovforslag burde vi vist nu gaa over til en Forhøjelse af det Tilskud til Friskolerne paa Landet, der udredes i Henhold til Skolelovens § 33. Det var i sin Tid Tanken, at dette Tilskud skulde være omtrent 6 Kr. pr. Barn. Dette Tal er vel nævnt som Maksimum, men Tanken var, at det omtrent skulde kunne naas. Ved den sidst stedfundne Fordeling, i Maj i indeværende Aar, fordeltes Beløbet til 247 Skoler med 8,944 Børn, og Tilskuddet blev 3 Kr. 90 Øre

pr. Barn. Tilskuddet til private Skoler i Købstæderne gaves første Gang paa Finansloven for 1906—07. I indeværende Aar er dette Tilskud fordelt til 34 Skoler med 2,757 Børn, og her have Skolerne kunnet faa de 6 Kr. pr. Barn. Endvidere have 19 Skoler, der ikke faa Tilskud fra Kommunen, faaet Del i de 5,000 Kr., som af Bevillingen staa til Ministerens Raadighed. Jeg nævnedes, at uanset dette Forslag kunde der være Anledning til at forhøje Bevillingen til de fri Skoler paa Landet, for at disse, ligesom Skolerne i Købstæderne, kunde faa det dem oprindelig tiltænkte Tilskud pr. Barn. Men jeg tror, der kan paaregnes en almindelig Erkendelse af, at naar Staten nu saa betydeligt forhøjer sit Tilskud til den offentlige Skole, bør Tilskuddet til den private Skole forhøjes med et forholdsvis lignende Beløb.

Naar man ved Skoleloven af 1899 samtidig med Statens direkte Deltagelse i Lærerlønnen indførte Tilskud til den private Skole, lededes man her væsentligt af følgende Tankegang: Alle Statens Borgere paalægges der nu en forøget Udgift til det offentlige Skolevæsen, ogsaa dem, der ikke lade deres Børn søge dette, men paa egen Bekostning lade dem undervises i fri Skoler, i Skoler, med Hensyn til hvilke man har Sikkerhed for, at de føre Børnene til det samme Maal som den offentlige Skole, Skoler altsaa, som udføre den samme Gerning i og for Samfundet som den offentlige Skole. Skatteyderne skulle ikke alene svare Penge til de fattiges Børn i den offentlige Skole, hvad de ere forpligtede til efter Grundloven, men de skulle ogsaa deltage i Udgifterne for de mere velhavendes Børn, som søge den offentlige Skole, samtidig med, at de, hvis de benytte den private Skole, fuldt ud skulle betale til denne. Man lededes den Gang af den Tanke, at naar man nu bevilgede yderligere Penge til den offentlige Skole baade af Statskassen og af Kommunekasserne, blev dette Forhold endnu mere grelt. Men ogsaa den private Skoles Kaar forværres jo, kan man godt sige, ved de forøgede Udgifter til Lærerlønningerne.

Der er i dette Lovforslag rakt den private Skole en hjælpende Haand, en Haand, som har nogen Betydning for den, nemlig den Bestemmelse, at Lærerne kunne i et Aaremaal virke i denne og derved vinde den samme Anciennitet, som havde de Ansættelse ved det offentlige Skolevæsen. Det er en Bistand til den private Skole, som sikkert har en væsent-